

Esse

İnsanın rəngi

İnsanın rəngi necə olur? Bu suala bioloqlar və antropoloqlar, rəssamlar və yazıçılar cavab axtarmamışlar, hər bir fərd (individ) güzgüyə baxanda xatırlamış ki, mən ağ, qara və sarı irqə məxsusam, bu rəngdə doğulmuşam. Qara (zənci) öyünür: seçilirəm, fəxrlə düşünürəm ki, super idmançıyam, neçə-neçə ağ rənglisinə qalib gəlmişəm. Ağ cinsli adamlar qürurlanırlar ki, qaraları qul kimi işlədirəm, onların yaşadıqları ölkələri zəbt etmişəm, qazandıqları cibimə axır. Sarı payız yarpağına bənzər adam yalnız ölümünü fikirləşir: "bu gün - sabahlığam". Sarı qismətini belə anlayır. Bu "üç"lük bilməlidir İnsanları enerji qatı - aura əhatə edir. "Aura" isə kosmik enerjinin əks olunmuş bir formasıdır və hər insan mühitinin öz şəkli, sıxlığı, rəngi var. Maraqlıdır, kompüter dövründə auranın şəklini çəkməklə insan xüsusiyyətlərini (xarakterini) öyrənmək də mümkündür.

ALLAHERDİ
EMİNOV

kəmməl, tam xarakterli adamlara xasdır. Üçküncə aura o insanlarda olur - adamları ən çətin vəziyyətlərdə müdafiə edir. Bəs ekstrasenslərin aurası necədir? Onlar etraflarında bildirirlər ki, "ulduzşəkili" aurya malikdirlər. Belə ki, aurada oxlar görünərsə, deməli, insan gərginliyini yaşayır, stress halını keçirir.

Bu xatırladığımız nəzəri mülahizələr və müşahidələr auranı özündə əks etdirir. İnsan rəngləri müəyyənləşdirilmişdir. Oxucular üçün maraqlı olmaya bilməz: Mavisi sağlamlıqda, narıncı ünsiyyətə və semimiliyə işarədir. Təmiz qırmızı rəng fiziki fəallığı göstərir. Qırmızının tünd qırmızı çaları eqoizmdən xəbər verir. Açıq sarı və tünd sarı - ağıllı, zalım adamları əhatə edir. Parlaq yaşıl - həyatvericilik, bulanq yaşıl - xəbislik əlamətidir. Tünd göy mənevியatə mesajdır.

İnsan rənginin "pis adam" olmasına bəraət qazandırarı yox deyil və yalnız təəssüb doğurur. Bu fikri xatırlatmaq istəmədik, lakin düşündük ki, bir ibret olar, bari, o adamlar özlərini tanınsınlar. Açıq - qırmızı rəng əsəbilik, tünd - narıncı kinlilik, qara bedbinlik, qapalılıq, tünd - qəhvəyi xestəlik əlamətlərini özündə ehtiva edir.

Lüğət fondumuzda "boz" rəng adlanan bir nəsnə də var. Yazıçılar, şairlər, rəssamlar bu rəngin yaxşı tərəfini daha qabarıq verirlər, təsvirlərində Təbiətin dərkində vasitə olur, boz dağ öz sərvətlərini əsirgəmir insanlardan. Amma bu rəng və onun "törəmələri" heç də məmnunluq oymatır: dəyərsiz, ağıldan kəsad, həyat enerjisindən məhrum insanları xatırladır, amma boz rəngə birmənalı yanaşmada yanlışlığa da yol verirlər: "boz adam"! Ele düşməzdik. Sözü üzə deyən, həqiqəti bərbəşə çatdıran, cəzasından belə çəkinməyən boz adamların qit-

liyi yaranmışdır. Layiqli olmadığı ti-tulları simasızlığı, elini yuxarı qaldırmaqla əldə edən boz soydaşlarımıza, yeni ləyaqətlərə necə də ehtiyacılıy! Mülkətimizin "seçdiyi" tünd qırmızı, açıq sarı, qara rəngli vekilləri-miz kaş boz rəngdə doğuladırlar. Onlar ekstrasens cildinə girməyədilər.

Mən ekstrasens deyiləm, pədaqq - yazaram və on illərlə gözümü bağlamayıb, dilimi qıtlamayıb, ağılımı qorşaltmayıb yaxşı aura axtarışında olmuşam, qələmidə səmimi, halal, humanist insanları təsvir etmişəm. Sevğillərini pak məhəbbətini, zəngin iradəsini, parlaq arzularını duymuşam. Sevğillərin işıqlı rəngi mənə sevindirmişdir. Sevğillərin rəngi dəyişmir, çünki kosmik enerjilə isinirlər.

Amma rəngin dərin fəlsəfinə varanda heç də nəzəri mülahizələrə tam üstünlük vermək nikbinliyindən xeyli uzaqlaşırısan. Paradoxs deyilmi?! Bu məsələdə necə dəyərlər: nə atanı, nə ananı məhşər ayayına çəkməyə ehtiyac qalmır, qaralara, ağlara və sarılara cinsləri ayırmaq, dinlərində əqidəsinə qeyri - məqbuldur, bəşər övladları Allah - Təalının xəlq etdiyi bəndələrdir. İnsan məxluqatını təfəkkür deyilən fenomenal bir möcüzə ilə "silahlandırır" ki, özünü qoru, tələbatını ödə, törəyib art, ancaq qəbahətlərə əl atma! Qəlbini səsinə eşit, çünki o hissiyyətin, duyğuların mərkəzidir. Təfəkkür tekbəşinə dəyər ifadə etməkdə acizdir, ona ən doğru istiqamət verəcək qəlbdir. Mənevியatın məhəg daşı (meyarı) olan insan ruhu və qəlbə çirkəbə bulmuş fəsadlara yaxın durmamalıdır. Başa düşməyə borcludur ki, xeyrixahlıqda "orta hədd" götürməlisən. Qəlbni pıclılığını eşitməlisən və mövcud mühitin sosiallığına əməl etməlisən. Sual olunur: "Qəlb" nəyə deyilir? İnsan duyğularını və qavrayışını özündə yaşadan (ehtiva edən) fəaliyyətin mənbəyidir. İnsan məqsədyönlü davranışında (hərəkətlərində) qəlbini qüdrətini təcəssüm etdirir. Bununla insan ruhunun (canının) təkamülünə nail olur, onun (fərdin) həssaslığı, diqqət simasızlığı, sifətdəni izni qoymur, təbəssümü işıqlandır, işraq (parlatma, nurlandırma) cizgiləri oxunur, bə-

dən canlanır, insaniyyət dirilir. Qəlb canlı, oyaq və ayıqlaşır, bir sözlə, fiziki və mexaniki hərəkətlər əhəng yaradır. O, özünü qara, ağ və sarı kategoriya da axtarmır, bu şərti bölgünü qəbul etmir, özünə sığışdırır. Maddi tələbatlarını hisslərinə, nəfəsinə qurban vermir. Qəlb - canı rahatlanır, duyğusu, qavrayışı diqqətinin ixtiyarına keçir. Belə vəziyyət insanda, deyək ki, bir fərdə özünü tapırsa sosial mühiti qiymətləndirir: Vətəninin siyasi qalmaqallarda durumunu, xalqının düşdüyü müvəqqəti vəziyyəti, hətta qonşusunun durumunu vəzifəsi, səlahiyyəti daxilində qiymətləndirməkdə vicdanın səsinə eşidir. Sevgisində də aldatır nə özünü, nə kimsəni.

Maraqlı odur (yazılanlara inansa): "Azərbaycanımızın qırx səkkiz milyard halat pulunu çirpşirdirib haram ofşar banklarında" xaricələri girovuna qoyurlar. Belə vəzifə etibar olunan korrupsionerlər, maqnatlar, doşqan cildində canavara hücum çəkənlər... sözün həqiqi və məcazi mənalarında cinayətkar olsalar da sərbəst və cəzasız kef - damaqda ömürlərini yaşayırlar: Eh, Ne gözəl zəmanədir!

Bu günün bu cür qəlbisiz, könülsüz, mərhəmətsiz insanları bir amala bağlı deyillər (halbuki, insan heç vaxt qəlbini, ruhunu iki sevgiyə vərilməz), belələri üçün yaltaqlıq, mənə əylimək, "sual" işarəsi olmaq və külli miqdarda sərvət əldə etmək! Belə "kişilər", başı "pa-paqlılar", əlvən "qalstuklular" xəlq talayır, fəvqə həyat sürürlər. Bu cür sərvət onları düşmənlə həmfikir edir, gizlin siyasi və maddi alış - verişə bağlayır. Və tənəne ilə zildən səslənir: Eh, ne gözəl zəmanədir!

Tarixi müşahidələr də təsdiq edir ki, o nəfsi qılınc nakəslər var dünyanı sevirlər, maddi - şəhvani və həyvani lezzətləri arzulayırlar - onlar xalqını, Vətəninə, Başçısını sevməzlər, insaniyyəti (adamlığı), səmimiyyəti, qonşuluğuna yaxına buraxmazlar: həm heqiqi, həm də məcazi menada. Sevdidi mehz bunlardır! Sapıntılar, azğınlıqlar, özbaşınalıqlar ondan törəyir ki, mənəvi - ruhi, maddi pozuntular, nəfslər yaşamaqdadır, qanunlar tərəfindən öldürülməmişdir! Buna ehtiyac görürmür qəhəqəhərlər içində: Eh, ne gözəl zəmanədir!

İnsanın rəngi yalnız fiziki seçiyə ilə şərtlənir və coğrafi, iqtisadi, siyasi vəziyyəti və s. faktorlarla ölçülür. Bu sadəliklər öz yerində: insanların fikirləri, əməlləri, istəkləri onun

təbiətini müəyyənləşdirir, əxlaqını reallaşdırır, hərəgənd, qütb və tropik zonalarda yaşayınlar qalın, isti paltar geyinməyə məcburdurlar, onlar ağ, qara, sarı rəng alırlar, lakin bu amil heç də xalqların xarakterini dəyişdirmir: ya yaxşılaşır, ya da pisləyir aparmır, mülteqləşdirmir! Yeni hər iki halın təbii kökü yoxdur, yalnız formal coğrafi yaşayış mühitinin məhsuludur. İnsanların (xalqların) geyim tərzi, zahiri görkəmi, adət - ənənələrindəki fərq onların xarakterində də bəşəri humanizmin aradan götürmür. Əksinə, öz mənbəyini insan varlığında (təbiətində) götürən, xarici səbəblərlə (amillərlə) müəyyən olunan hər cür fikirlər, atılan addımlar (əməllər) insana məxsusdur, hisslərinin diqqətidir. Beləliklə, bu cür işlər insanda "fitri", həy-vanda "tebii" adlanır. Bəzi müte-xəssislər ikinci (tebii) xisletdə fərdin özünü günahlandırır, xüsusilə, genetiklər: bu fikirdə həqiqət inkar etməzdir, lakin balanın, qəbahətin, fəsadın formalaşmasında xarici mühitin, təmsil olunduğu ölkənin (dövlətin) çixardığı qanunların işləməsi: qanunun "şah" yox, məmurların "şah" olması ucbatında cəmiyyətdə tarazlıq pozulur, tərəzinin gözü əyilir! Hətta necə dəyərlər: bal arısının güllərini, çiçəklərin şirasından məhrumluğu yaranır, torpaqlar pul-lular tərəfindən monopolizasiya alınır, alt üstünə çevrilir mal - qaranın, qoyun - davarın ayaqlar altında inləyir, cinsi məlum olmayan bitkilər ekilir, bazarlarda satılır, ağcaqlar qırılır. Bakımızın etrafı və içi eyanı sübutdur. Bakımız qəşəng səli quş-ların kəskin qitliğındandır, aia-qarğaların ixtiyarındadır, bu vəhşilər isə zəif və zərif qumru-ları yeyirlər! Böyük təbiətşünas alim "Həyecan təbii" kitabının müəllifi, mərhum akademik Həsən Əliyev mənə danışırdı ki, Bakıya qumru quşlarını (heyif ki, sayını unutmuşam) o getiz-dirmişdi (Halbuki, artıb - çoxal-maq əvəzinə azalmaqdadır). Belə xeyrixahlıq ilahlıkkıdır!

P.S. Əlbəttə, nəfsi tox və-zifəllər, canıyanı biznes-menlər, pədaqq - müəllimlər haqqa, ədalətə şüuru hisslə-rlə yanaşırlar, bu addımı qəlb - könlü hissiyyəti ilə atırlar, və-təndələri qapı arxasında saatlarla itizdərə qoymurlar, imkansızlara əl tuturlar. Cəndan - ruhdan qidalanan fitri əməllər dünyəvidir. Onlara su-əl etsən ki, İnsanın rəngi varmı? Yalnız ironiya ilə sualı qarşılacaq...